

Samenvattend verslag van de Voorjaarsronde 2019

In de voorjaarsronde langs de scholen in het samenwerkingsverband VO AM zijn de actieplannen en de inzet van de middelen met betrekking tot Passend Onderwijs voor het schooljaar 2019 -2020 besproken. Deze actieplannen zijn opgesteld op basis van de School-ondersteuningsprofielen van de VO-scholen en het Ondersteuningsplan 2018 – 2022 van het samenwerkingsverband. De gemeenschappelijke en eigen indicatoren per school, op basis waarvan in de najaarsronde 2020 kan worden gemeten of de gestelde doelen zijn behaald, zijn nadrukkelijk in deze gesprekken aan de orde geweest.

Bij deze gesprekken waren schoolleiders en zorgcoördinatoren aanwezig. Op verzoek van het samenwerkingsverband zijn ook vertegenwoordigers van de (G)MR, ouders, leerlingen en/of docenten uitgenodigd bij deze gesprekken.

Ontwikkelingslijnen

Op nagenoeg alle ontwikkelpunten uit het ondersteuningsplan zien we in ons samenwerkingsverband ontwikkeling. De belangrijkste gemeenschappelijke ontwikkeling is, dat de focus op de begeleiding van de **leerling** wordt verlegd via de coaching van de **docent**, naar een **teamaanpak**. Het doel dat daarbij wordt gediend: minder leerlingen ondersteuning bieden in de fysieke Trajectvoorziening, maar de begeleiding en ondersteuning bieden aan leerlingen en docenten in de klas-/lessituatie. Hierbij zien we ook een ontwikkeling in de rol/inzet van de zorgcoördinatoren en BPO-ers, van het ondersteunen van individuele leerlingen naar het coachen en ondersteunen van docenten(teams). De ondersteuning en begeleiding van leerlingen komt lager en breder in de organisaties te liggen, bij mentoren en leerlingbegeleiders.

Actiepunten

De volgende actiepunten kwamen in meerdere gesprekken naar voren:
Geordend naar de zeven speerpunten in het Ondersteuningsplan 2018 – 2022

1. Het ontwikkelen van de Trajectvoorziening

- Vanuit de trajectvoorziening vinden observaties plaats om de hulpvraag van leerling en docent(en) duidelijk te krijgen;
- De TV werkt als expertisecentrum in de school en adviseert en coacht docenten en mentoren;
- Time out mogelijkheid, tijdelijke opvang van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte;
- Ondersteunen van leerlingen met een hoog ontwikkelingspotentieel (hoogbegaafd);

2. Handelingsgericht inzetten van het OPP

- Ontwikkelen van meer formatief werken (feedback aan de leerling op het leerproces i.p.v. toetsen op het leerresultaat). Leerlingen worden meer verantwoordelijk voor hun eigen ontwikkeling;
- Planmatig werken met een OPP (light) ter ondersteuning, op basis van handelingsgerichte doelen, vastgestelde evaluatiemomenten, bijstelling etc. Ouders en leerling zijn betrokken bij het opstellen van een OPP;
- Handelingsadviezen delen in het docententeam en evalueren op de uitvoering;
- Werkbaar document ontwikkelen voor het groepshandelingsplan, waarin de ondersteuningsbehoefte zichtbaar is en dat docenten handvatten biedt in de lespraktijk;
- Inbedding van Passend Onderwijs in het onderwijs, de ondersteuning vindt zoveel mogelijk plaats in de klas. Er wordt gewerkt aan meer gedifferentieerd lesgeven;
- Inzetten van trainingen, positieve groepsvorming;
- (Effectieve) leerling-besprekingen op basis van OPP's;

3. Versterken van de zorgstructuur

- Driehoeks gesprekken (ouders, leerling, mentor) waarbij de leerling "the lead" heeft over zijn/haar eigen leerproces, breed invoeren. Portfolio is hierbij ondersteunend;
- Actieplan Altra, inzet is dat leerlingen in de regio VSO kunnen volgen, brede opvang van en aanbod voor leerlingen die niet in het reguliere onderwijs passen en symbiose met het reguliere onderwijs om expertise te delen en waar mogelijk leerlingen ook weer terug te laten stromen;
- Behoeft aan het ontwikkelen van een gezamenlijk aanbod van NT2-onderwijs in samenwerking met de ISK, o.a. middels een verlengde lesdag en (individuele) maatwerktrajecten;
- (Door-)ontwikkelen van de functie begeleider/consulent Passend Onderwijs;
- Inzet van BPO-er/zorgfunctionarissen bij teambesprekingen;
- Rol voor mentoren wordt uitgebreid, o.a. met het opstellen van OPP's en/of groepshandelingsplannen of als "Persoonlijke Mentoren" of m.b.v. coachgesprekken. Versterkt mentoraat, ondersteuning door TOP Dossier;
- Doorontwikkelen van de zorg- adviesteams naar leernetwerken, investeren in de samenwerking met de hulpverlening. Hierbij is structureel aandacht voor de thuiszittersproblematiek;

4. Beleid rondom langdurig verzuimende leerlingen

- Passend, adequaat, alternatief aanbod voor thuiszitters en leerlingen met een zeer complexe begeleidingsvraag;
- Er is meer aandacht voor de inzet van het verzuim-/m@zl protocol;
- Inzet van verzuimcoördinator, ondersteunend aan de zorgstructuur;

5. Soepel verlopende overstapmomenten

- Informatievoorziening naar ouders en leerlingen verbeteren bij zijinstroom, systematiek en procedures van de zijinstroom tegen het licht houden;
- Aandacht voor de warme overdracht van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte bij de overstap van PO → VO;
- Investeren in de contacten tussen VMBO en PrO over plaatsing van leerlingen en overstap;

6. Professionaliseren van mentoren en docententeams

- Coaching van docenten door BPO-er / interne begeleider / beeldcoach;
- Ondersteunen van docententeams m.b.v. groepshandelingsplannen, teambesprekingen in aanwezigheid van BPO-er;
- Professionaliseren van docenten: pedagogische en didactische vaardigheden als differentiëren, (vroegtijdig) signaleren, HGW, begeleiden van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte en vergroten van het handelingsrepertoire van docenten en medewerkers, gespreksvoering, oplossingsgerichte gesprekken, gebruik TOP Dossier;
- Scholing op basis van behoeften bij docenten en/of scholingsplan van de school, door interne en/of externe experts;
- Intervisie wordt ingezet als systematiek om te leren van elkaar;

7. Opbrengsten monitoren, kwaliteitsbeleid

- Onderzoeken of en hoe TOP Dossier breder ingezet kan worden, bijvoorbeeld bij het gebruik van (groeps-)handelingsplannen door teams of bij de overstap VO → VAVO;
- Tevredenheidsonderzoek onder mentoren, docenten (op zowel kwaliteit van de zorgstructuur als werkdruk bij begeleiding en/of zich voldoende toegerust voelen), leerlingen (o.a. veilig voelen, pesten) en ouders;

Gemeenschappelijke indicatoren

Aangeleverd door de school:

- Aantal/percentage leerlingen aangemeld bij de trajectvoorziening,
- Aantal/percentage observaties in de klas
- Aantal/percentages OPP's (in TOP Dossier)
- Opbrengst exit vragenlijst, tevredenheidsonderzoek leerlingen, ouders en docenten van begeleiding trajectvoorziening/extra ondersteuning
- Opbrengsten/verslagen visitaties

Aangeleverd door het samenwerkingsverband:

- Aantal/percentage aangevraagde/afgegeven TLV's
- Aantal/percentage langdurig verzuim, thuiszitters (streefpercentage?)
- Aantallen/percentages afstromers (met/zonder OPP) (streefpercentage?)
- Aantal/percentages leerlingen VAVO (met/zonder OPP)

Indicatoren door individuele scholen benoemd

Bevorderingspercentages (van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte), doorstroomcijfers (zonder onderbreking op het juiste niveau), bij zijinstroom minder afstroom
Aantal (afname) leerlingen aangemeld voor (extra) ondersteuning
Duur (kortere) begeleidingstrajecten

Financiën

Er is afgesproken dat in de begroting van de scholen op het ondersteuningsbudget en het professionaliseringsbudget geen reserve wordt opgenomen. De buffer van het samenwerkingsverband voorziet hierin, op basis van een vastgestelde risicoanalyse.

De ondersteuningsmiddelen worden ingezet op:

- Formatie zorgmedewerkers (TV, BPO, ZOCO etc.)
- Uitbreiding formatie trajectvoorziening
- Uitbreiding formatie (persoonlijke) mentor(en)aat
- Uitbreiding formatie studiecoaches
- Formatie NT2
- Professionalisering, scholing

Overige signalen

- Meerdere scholen zien demotivatie en burn-outklachten bij leerlingen als "nieuwe" ondersteuningsbehoefte
- Meerdere scholen zoeken naar een effectieve manier van omgaan met ouders en leerlingen die 'niet willen'.

Vervolg

- Verslag bespreken en actieplannen uitwisselen middels actieve werkvorm in het directiebestuur van 24 september 2019.
- Publiceren op de website van het samenwerkingsverband
- Verantwoording in de najaarsronde 2020

Augustus/september 2019,

Bas Vismans
Frans Jordaan